

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ИЗСЛЕДВАНИЯ ПО НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ И ОТБРАНА

ул. "15 Ноември" № 1, 1040 София, <http://www.cnsdr.bas.bg>

ОТЧЕТ

**ЗА ОРГАНИЗАЦИОННАТА И ФИНАНСОВАТА
ДЕЙНОСТ НА ЦЕНТЪРА ЗА ИЗСЛЕДВАНИЯ ПО
НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ И ОТБРАНА ЗА
2015 ГОДИНА**

И.Д. ДИРЕКТОР:

.....
чл.-кор. Стефан Хаджитодоров

София
януари 2016 г.

Съдържание:

1.	Проблематика на ЦИНСО-БАН през 2015 година	3
1.1.	Преглед на изпълнението на целите (стратегическа и оперативни), оценка и анализ на постигнатите резултати и на перспективите на звеното в съответствие с неговата мисия и приоритети	3
1.2.	Изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020. Извършени дейности и постигнати резултати по конкретните приоритети	5
1.3.	Полза / ефект за обществото от извършваните дейности ...	5
1.4.	Взаимоотношения с други институции.....	5
1.5.	Общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата.....	5
1.5.1.	Практически дейности, свързани с работата на национални правителствени и държавни институции, индустрията, енергетиката, околната среда, селското стопанство, национални културни институции и др.	5
1.5.2.	Проекти, свързани с общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата и обществото, финансирани от национални институции (без Фонд "Научни изследвания"), програми, националната индустрия и пр.....	6
2.	Резултати от научната дейност през 2015 г.	7
3.	Международно сътрудничество на ЦИНСО-БАН	8
4.	Участие на ЦИНСО-БАН в подготовката на специалисти	9
5.	Иновационна дейност на ЦИНСО-БАН.....	10
6.	Стопанска дейност на ЦИНСО-БАН и анализ на нейната ефективност.....	11
7.	Издателска и информационна дейност на ЦИНСО-БАН.....	13
8.	Приложения.....	14

1. Проблематика на ЦИНСО-БАН през 2015 година

Проблематиката на ЦИНСО-БАН през 2015 г. се определя от характера на Центъра като специализирано общоакадемично звено в областта на националната сигурност и отбраната. С оглед актуалните потребности на държавните институции и ръководството на БАН Центърът извърши експертна и научна дейност по широк кръг научни проблеми – управление на кризи, кибер-сигурност, защита при бедствия, защита на критичната инфраструктура, управление на знанието и др. По-конкретно ЦИНСО-БАН осъществи през 2015 г. следните основни дейности:

- Участие в Междуведомствени работни групи и Консултативни съвети по широк кръг проблеми на защитата при бедствия, сигурността и отбраната;
- Подготовка и провеждане на кръгли маси, семинари и работни срещи, свързани с решаването на проблеми в областта на сигурността и отбраната;
- Подпомагане ръководството на БАН в изготвянето на експертни мнения, становища и изказвания в областта на сигурността, отбраната и защитата на населението и критичната инфраструктура при бедствия.

1.1. Преглед на изпълнението на целите (стратегическа и оперативни), оценка и анализ на постигнатите резултати и на перспективите на звеното в съответствие с неговата мисия и приоритети

Стратегическата мисия на ЦИНСО-БАН е да подпомага развитието на научните изследвания в областта на националната сигурност и отбраната в БАН чрез развитие на сътрудничество със заинтересованите държавни институции от системата за национална сигурност. През 2015 г. Центърът продължи да изпълнява тази своя мисия въпреки бюджетните ограничения и липсата на държавна политика за стимулиране на научните изследвания в областта на сигурността и отбраната. Центърът участва активно и представлява БАН във всички формати за сътрудничество с институциите от системата за национална сигурност (Министерство на вътрешните работи, Министерство на отбраната, Държавна агенция „Национална сигурност” и др.). По-конкретно служители на Центъра участваха активно в следните седем съвещателни органи и работни групи към Министерския съвет, МВР и МО:

- Консултативен съвет за подпомагане на Министерския съвет при формиране на държавната политика в областта на защитата при бедствия
- Консултативен съвет за проектно управление към Министерство на отбраната
- Междуведомствена експертна работна група към МС за разработване на проект на Национална стратегия за киберсигурност

- Междуведомствена работна група за подготовка и участие в партньорска проверка на ЕС за оценка на системата за защита при бедствия в България
- Междуведомствена работна група за разработване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита при бедствия
- Междуведомствена работна група за приемане на Годишния план за 2016 г. за изпълнение на Националната програма за защита при бедствия
- Междуведомствена работна група за подготовка участието на България в международното компютърно-подпомагано учение SEESIM 2016

В изпълнение на своята мисия през 2015 г. ЦИНСО организира и две кръгли маси по актуални проблеми на сигурността и отбраната, в които участваха широк кръг експерти, учени и представители на институциите от системата за национална сигурност:

- Семинар на тема: „Киберсигурност – система за противодействие на опасността”. Семинарът бе организиран през м. февруари 2015 г. съвместно с Лабораторията по телематика- БАН, Националната лаборатория по компютърна вирусология-БАН и фирма „VERINT”, Израел.
- Семинар на тема: „Бежанският проблем и сигурността на България”. Закритият семинар бе организиран през м. септември 2015 г. съвместно със Софийския форум за сигурност.

През изтеклия отчетен период представители на ЦИНСО-БАН участваха и в редица международни и национални конференции и кръгли маси по широк кръг проблеми на сигурността и отбраната. Директорът на ЦИНСО-БАН бе ръководител на семинар за защита на критичната инфраструктура в рамките на международната конференция „Кибер-устойчивост – глобални възможности за сътрудничество”, организирана от Асоциацията AFCEA през м. декември 2015 г.

Перспективите на ЦИНСО-БАН след 2015 г. са насочени в три основни направления:

- Продължаване развитието на сътрудничеството с институциите от системата за национална сигурност
- Активно участие в конкурси по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” с проектни предложения в областта на сигурността
- Активно участие в международното сътрудничество в ЕС и НАТО в областта на своите компетенции

1.2.Изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020. Извършени дейности и постигнати резултати по конкретните приоритети

Поради своята специфика като специализирано общоакадемично звено БАН не извършва пряко научна дейност в изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020. Освен това изследванията в областта на националната сигурност и отбраната не спадат сред приоритетите в Националната стратегия.

1.3.Полза / ефект за обществото от извършваните дейности

ЦИНСО участва в експертни и консултативни съвети и работни групи, разработващи планови и организационни документи свързани със сигурността и отбраната. Центърът подпомага ръководството на БАН при изготвянето на становища и мнения свързани с проблеми в областта на сигурността и отбраната. ЦИНСО подпомага процесите на иновации и трансфер на технологии; подпомага и участва в установяването и разширяването на международното сътрудничество и кооперация.

ЦИНСО осигурява научна експертиза в поддръжка на политиката за сигурност и защитата на гражданите и критичната инфраструктура при бедствия в Република България.

1.4. Взаимоотношения с други институции

ЦИНСО-БАН поддържа активни контакти с основните държавни институции от системата за национална сигурност – най-вече с МВР и МО. Както е посочено в раздел 1.1, представители на ЦИНСО-БАН участват в седем съвещателни органа и работни групи на МС, МВР и МО.

1.5.Общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата

ЦИНСО не извършва непосредствено оперативни дейности, а разработва концептуални и методически документи за оптимизиране на общонационалните оперативни дейности, обслужващи държавата. Методическата дейност на ЦИНСО е най-вече в областта на защита на критичната инфраструктура, управлението при кризи, защита при бедствия и отбранително-мобилизационната подготовка.

1.5.1. Практически дейности, свързани с работата на национални правителствени и държавни институции, индустрията, енергетиката,

околната среда, селското стопанство, национални културни институции и др.

Представители на ЦИНСО-БАН участват в седем съвещателни органа и работни групи на МС, МВР и МО (вж. раздел 1.1).

1.5.2. Проекти, свързани с общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата и обществото, финансирани от национални институции (без Фонд "Научни изследвания"), програми, националната индустрия и пр.

ЦИНСО няма проекти, свързани с общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата и обществото.

2. Резултати от научната дейност през 2015 г.

Основният научно-приложен продукт на ЦИНСО-БАН през 2015 г. е анализ на системата за защита при бедствия, разработен в рамките на предпроектно проучване за изграждане на Център за компетентност за научни изследвания по защита на населението и критичната инфраструктура в Република България. В рамките на анализа е дефиниран концептуален модел на системата за защита при бедствия в Република България и препоръки за оптимизиране на модела.

3. Международно сътрудничество на ЦИНСО-БАН

Международното сътрудничество на ЦИНСО е насочено към участие в консорциуми по проекти в областта „Сигурни общества” на Програмата на ЕС за научни изследвания и технологично развитие „Хоризонт 2020”.

4. Участие на ЦИНСО-БАН в подготовката на специалисти

Представители на ЦИНСО-БАН участват в провеждането на обучения на служители от централната и местна администрация по управление на кризи и защита при бедствия в Института по публична администрация към Министерския съвет.

С решение №50-І/06.08.2009 на Държавната комисия по сигурност на информацията (ДКСИ), ЦИНСО – БАН е определен за обучаваща организация в областта на защита на класифицираната информация. ЦИНСО е една от 6-те организации които имат това право.

През 2015 в рамките на програмата за Студентски практики към МОН бе осъществена студентска практика ЦИНСО-БАН в рамките на 3 месеца на студента Любомир Владиков от НБУ.

5. Иновационна дейност на ЦИНСО-БАН

Иновационната дейност на ЦИНСО-БАН се осъществява в рамките на Гражданско дружество „РИСК-СПЕЙС-ТРАНСФЕР”, в изпълнение на проект № BG161PO003-1.2.02-0016-C0001 „Укрепване и разширяване на Офис за трансфер на аеро-космически технологии в областта на защита здравето на гражданите при бедствия”, по ОП “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013. Основната цел на проекта е прилагане на иновационни идеи и технологии, подобряване на процесите, усвояване на модерни практики и нови продукти, създаване на контакти с местни и чуждестранни фирми, организации, научно-изследователски институции, държавни и местни органи в областта на аеро-космическите технологии и защита на населението. Проектът бе успешно приключен през м. март 2015 г.

6. Стопанска дейност на ЦИНСО-БАН и анализ на нейната ефективност

1. Осъществяване на съвместна стопанска дейност с външни организации и партньори, поръчки от фирми от страната и чужбина.

ЦИНСО не осъществява стопанска дейност по смисъла на Търговския закон.

2. Договори с външни организации по възложени теми: няма

❖ От други (преходен остатък от минали години, към 01.01.2015)
14 638 лв.

Кратък анализ на финансовото състояние на ЦИНСО-БАН за 2015 година

За изтеклата 2015 г. Центърът за изследвания по национална сигурност и отбрана осъществява своята финансова дейност от субсидия по утвърден бюджет в рамките на бюджета на БАН и натрупани собствени средства, като положителна разлика от изпълнението на различни договори с външни възложители.

Приоритетно са изплащани трудовите възнаграждения на работещите в Центъра.

Към 31.12.2015 г. ЦИНСО *няма просрочени вземания и задължения.*

1. Обобщени данни

Сумата на прихода за 2015 год. е в размер на 2 400 лв.

2. Приходи

а. Основен източник на средства за осъществяване дейността на ЦИНСО е трансферът на бюджетна субсидия /42 810 лв./ от бюджета на БАН. От бюджетна субсидия се изплащат заплатите и осигурителните вноски на персонала по трудови правоотношения и свързаните с него социални разходи и обезщетения.

3. Разходи

Бюджетните приходи покриват разходите на ЦИНСО (заплати, задължителни осигурителни вноски и обезщетения по КТ).

Ефективността на дейността се определя от разходите. Като най-значими са следните видове разходи:

• заплати и осигуровки ,обезщетения	36 821 лв.
• разходи за външни услуги	4 419 лв.

През 2015 г. ЦИНСО заема помещения в сградата на ЦУ-БАН- ул.”15-ти Ноември” №1, по тази причина разходите за ремонт на помещенията се поемат от стопанина на сградата в случая ЦУ-БАН.

4. Приходи и разходи във валута

През изтеклата 2015 г. няма сключени договори, които биха донесли валутни постъпления

5. Анализ

Финансирането на дейността е от бюджетна субсидия.

Изводите на посочените до тук стойности са, че практически научно-изследователската дейност, издръжката на дейността за 2015 година се осъществява предимно от бюджетна субсидия, и заплащането на труда, общественото осигуряване и социалните разходи са за сметка на бюджетната субсидия.

7. Издателска и информационна дейност на ЦИНСО-БАН

В съответствие със своята основна функция ЦИНСО поддържа и актуализира Базата данни за потенциала на БАН за научни изследвания и разработки в интерес на сигурността и отбраната.

ЦИНСО продължи развитието на институционалния веб-сайт и поддържа библиотека с научна литература по проблемите на сигурността и отбраната.

8. Приложения